

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
(пост.п. від «*28*» *04* _____ 2016 р.)

Про Ректор _____ А.А. Мазаракі
придубівська

ПРОГРАМА та РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

галузі знань

- 03 «Гуманітарні науки»
- 05 «Соціальні і поведінкові науки»
- 07 «Управління та адміністрування»
- 08 «Право»
- 18 «Виробництво і технології»
- 12 «Інформаційні технології»

наукові спеціальності

- 033 «Філософія»
- 051 «Економіка»
- 053 «Психологія»
- 056 «Міжнародні економічні відносини»
- 071 «Облік і оподаткування»
- 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
- 073 «Менеджмент»
- 074 «Публічне управління та адміністрування»
- 075 «Маркетинг»
- 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
- 081 «Право»
- 082 «Міжнародне право»
- 181 «Харчові технології»
- 182 «Технологія легкої промисловості»
- 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»

освітній ступінь

доктор філософії

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: С.В.Мельниченко, д-р. екон. наук, проф.,

Т.М. Лагутіна, канд. пед. наук, доц.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології 20 квітня 2016 р.,
протокол № 16.

Рецензент: М.С. Корольчук, д.псих.н., проф.

Навчальна програма

**ПРОГРАМА та РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

галузі знань	03 «Гуманітарні науки» 05 «Соціальні і поведінкові науки» 07 «Управління та адміністрування» 08 «Право» 18 «Виробництво і технології» 12 «Інформаційні технології»
наукові спеціальності	033 «Філософія» 051 «Економіка» 053 «Психологія» 056 «Міжнародні економічні відносини» 071 «Облік і оподаткування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» 073 «Менеджмент» 074 «Публічне управління та адміністрування» 075 «Маркетинг» 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 081 «Право» 082 «Міжнародне право» 181 «Харчові технології» 182 «Технологія легкої промисловості» 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»
освітній ступінь	доктор філософії

Автори: Мельниченко Світлана Володимирівна, доктор екон. наук, професор

Лагутіна Тетяна Михайлівна, кандидат пед. наук, доцент

Редактор _____

Комп'ютерна верстка _____

Підп. до друку _____. Формат 60x84/16. Папір письм.

Ризографія. Ум. друк. арк. _____. Ум. фарбо-відб. _____.

Обл.-вид. арк. _____. Тираж _____ пр. Зам. _____.

Центр підготовки навчально-методичних видань КНТЕУ.

02156, Київ-156, вул. Кіото, 19

1. Загальні положення

Програма і Робоча програма педагогічної практики розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», внутрішніх інструкцій, положень, якими регулюється освітній процес у КНТЕУ.

Педагогічна практика є частиною Навчального плану підготовки аспірантів, затвердженого Вченою радою КНТЕУ та являє собою вид практичної діяльності аспірантів по здійсненню навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу, здобуття вмій і навиків практичної викладацької діяльності.

В процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи: навиками структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал, систематизації навчальних та виховних задач; методами та засобами складання задач, вправ, тестів з різних тем, усного та письмового переказу предметного матеріалу, різноманітними освітніми технологіями.

У ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

2. Цілі і завдання практики

Педагогічна практика є важливим компонентом і складовою частиною освітнього процесу аспірантів. Даний вид практики виконує функції загально професійної підготовки в частині підготовки аспірантів до викладацької діяльності у ВНЗ.

Ціль педагогічної практики - знайомство аспірантів із принципами організації освітнього процесу у КНТЕУ, особливостями викладання дисциплін, що відповідають напрямкові і спрямованості підготовки аспіранта (спеціальності), оволодіння видами педагогічної діяльності у ВНЗ, підготовка аспірантів до здійснення освітнього процесу у КНТЕУ.

Завдання практики:

- закріплення теоретичних знань, умінь і навичок, отриманих аспірантами в процесі вивчення дисциплін спеціальності;
- оволодіння методикою підготовки і проведення різноманітних форм навчальної роботи;
- формування професійних педагогічних умінь і навичок;
- оволодіння методикою аналізу навчальних занять;
- формування уявлення про сучасні освітні інформаційні технології;
- прищеплювання навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння

активізації педагогічної діяльності аспірантів;

- закріплення навичок самостійної роботи в процесі підготовки до проведення практичних занять і ділових ігор зі студентами;

- становлення навичок педагогічної майстерності, вміння викласти матеріал у доступній і зрозумілій формі;

- залучення до проектування і реалізації основних освітніх програм нового покоління;

- знайомство з досвідом викладання дисциплін провідними викладачами КНТЕУ.

Педагогічна практика є одним з компонентів підготовки аспірантів як дослідників, аналітиків і науково-педагогічних працівників. У результаті педагогічної практики аспірант повинен одержати додаткові знання, вміння і навички.

Аспірант повинний **знати**:

- порядок реалізації основних положень і вимог документів, що регламентують діяльність КНТЕУ, кафедри і викладацького складу по удосконалюванню освітньої, методичної і наукової праці;

- особливості сучасних педагогічних технологій і механізм їхньої реалізації в КНТЕУ;

- порядок організації, планування, ведення і забезпечення освітнього процесу з використанням сучасних технологій навчання;

- види навчальної роботи, які використовуються у КНТЕУ;

- сутність основних принципів, методів і форм організації освітнього процесу у КНТЕУ;

- цілі і завдання навчальної дисципліни, по якій проводилися заняття в ході практики;

- методичні прийоми, що застосовуються при проведенні конкретного виду навчальної роботи;

- сучасні форми і методи оцінки освітніх результатів.

Аспірант повинний **уміти**:

- створювати і розвивати відносини зі студентами, що сприяють успішній педагогічній діяльності;

- проектувати педагогічну діяльність;

- здійснювати аналіз і самоаналіз навчальних занять;

- підготувати плани практичних (семінарських) занять, спланувати й організувати продуктивну пізнавальну діяльність студентів на занятті;

- дохідливо доносити до студентів зміст тем навчальної дисципліни, що вивчається;

- організувати роботу групи студентів при проведенні семінарських занять;

- здійснювати організацію самостійної роботи студентів і контролювати її результати;

- діагностувати індивідуально-психологічні особливості студентів, їх схильності до предметної, професійної діяльності, аналізувати труднощі, що виникають у студентів в освітньому процесі;

- визначати стратегію індивідуального розвитку в процесі навчання;

- здійснювати методичну роботу по проектуванню дидактичних матеріалів для проведення навчальних занять;

- розробляти діагностичні і контролюючі матеріали з навчальної дисципліни.

Аспірант повинний **володіти**:

- основними методичними прийомами організації різних видів навчальної роботи;

- інструментарієм аналізу наукових проблем;

- навичками аналізу навчально-виховних ситуацій, визначення і вирішення педагогічних завдань;

- контекстно-компетентнісним і системним психолого-педагогічним підходом при вирішенні різноманітних педагогічних задач і проблем;

- навчальним матеріалом і змістом дисципліни, яку викладає;

- методами організації самостійної роботи студентів;

- технікою мови і правилами поведінки при проведенні навчальних занять.

У ході проходження практики аспірант повинен опанувати навички самостійної педагогічної діяльності в галузі на основі:

- добору змісту і побудови занять у ВНЗ з урахуванням закономірностей педагогіки і психології, сучасних вимог дидактики (науковість);

- актуалізації і стимулювання творчого підходу аспірантів до проведення занять з опорою на розвиток студентів як суб'єктів освітнього процесу (креативність).

Методична новизна педагогічної практики складається в передачі аспірантам нових педагогічних прийомів, що використовуються у ході викладання керівником практики, а також у поєднанні наукових інтересів аспіранта і спрямованості навчальної дисципліни, заняття по якій проводить аспірант у ході практики.

Педагогічна практика організовується на основі реалізації принципів креативності і науковості:

- креативність припускає актуалізацію і стимулювання творчого підходу аспірантів до підготовки і проведення різних видів навчальної роботи;

- науковість передбачає добір змісту і побудови навчальних занять у вищих навчальних закладах з урахуванням закономірностей педагогічного процесу.

3. Компетенції, сформовані в результаті проходження педагогічної практики.

Випускник аспірантури відповідно до завдань професійної діяльності і цілей освітньої програми повинен володіти наступними компетентностями:

1) загальнокультурними:

- здатністю розвивати свій загальнокультурний і професійний рівень і

самостійно освоювати нові методи дослідження;

здатністю самостійно здобувати і використовувати нові знання й уміння;

здатністю приймати організаційно-управлінські рішення й оцінювати їх наслідки;

здатністю публічних ділових і наукових комунікацій.

2) професійними:

здатністю застосовувати сучасні методи і методики викладання дисциплін за обраною спеціальністю;

здатністю розробляти навчальні програми і методичне забезпечення для викладання дисциплін обраної спеціальності відповідної галузі знань.

По закінченні педагогічної практики аспірант повинен бути здатний застосовувати сучасні методи і методики викладання, розробляти робочі програми дисциплін і методичне забезпечення процесу їхнього викладання.

4. Місце педагогічної практики в структурі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії

Практика відноситься до активних форм навчання і безпосередньо орієнтована на професійно-практичну підготовку аспірантів.

Педагогічна практика покликана сприяти формуванню в аспіранта навичок осмислення на концептуальному рівні і публічній презентації конкретних розділів дисциплін, що відповідають основному напрямку підготовки по конкретній спеціальності.

Отримані в ході проходження практики навички повинні стати основою подальшої дослідницької роботи і практичної діяльності, у тому числі і після закінчення аспірантури.

5. Місце і час проведення педагогічної практики

Проходження педагогічної практики передбачається на другому році навчання для аспірантів очної форми і становить 50 академічних годин, у тому числі: 40 годин учбово-методичної роботи (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, відвідування консультацій); 10 годин – аудиторне навантаження (проведення лекцій, семінарів, практичних занять).

Місце проходження практики, строки, її зміст та форма планується завідувачем кафедри та науковим керівником і відображається в Індивідуальному навчальному плані аспіранта на початку другого року навчання.

Аспіранти мають право проходити педагогічну практику у відокремлених структурних підрозділах КНТЕУ (інститутах, коледжах, училищах), з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

У період практики аспіранти дотримуються усіх правил внутрішнього розпорядку і техніки безпеки, установлених на кафедрах стосовно до освітнього процесу.

6. Структура і зміст практики.

Педагогічна практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

- ознайомлення з організацією навчально-виховного процесу;
- вивчення досвіду викладання провідних викладачів КНТЕУ під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін;
- розроблення змісту навчальних занять, методична робота з дисциплін, що викладаються на кафедрі;
- самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять у присутності викладача), що викладається на освітньому ступені «бакалавр» або «молодший бакалавр».

У ході практики аспіранти виконують наступні види педагогічної діяльності: *навчально-методичну, навчальну і організаційно-виховну.*

Програма практики містить у собі підготовчий, основний, заключний етапи.

1. Організаційно-підготовчий етап.

- 1.1. Підготовка індивідуального плану виконання програми практики, відповідно до завдання керівника практики.
- 1.2. Знайомство з інформаційно-методичною базою практики.
- 1.3. Комплексний аналіз нормативних документів, що визначають вимоги до підготовки й організації освітнього процесу.
- 1.4. Визначення дисципліни і її модуля, за якими будуть проведені навчальні заняття, підготовлені дидактичні матеріали.

2. Основний етап.

- 2.1. Відвідування й аналіз занять провідних викладачів кафедри по різних навчальних дисциплінах.
- 2.2. Проектування, конструювання й організація навчального процесу.
- 2.3. Підготовка інформації, необхідної для розробки методичного забезпечення навчальної дисципліни (аналіз навчального плану напрямку, аналіз робочої програми дисципліни).
- 2.4. Підготовка сценарію заняття і дидактичних матеріалів, необхідних для реалізації навчальних занять.
- 2.5. Проведення занять і самоаналіз занять.
- 2.5. Професійно-орієнтована робота.

3. Заключний етап

- 3.1. Підготовка та оформлення звіту з практики.
- 3.2. Захист звіту за результатами практики.

Зміст практики визначається індивідуальною програмою, що розробляється аспірантом і затверджується науковим керівником. Програма педагогічної практики для кожного аспіранта конкретизується і доповнюється в залежності від специфіки і характеру виконуваної роботи і відбивається в індивідуальному навчальному плані аспіранта. Програма повинна бути тісно

пов'язана з можливістю наступної викладацької діяльності осіб, що закінчують аспірантуру, у тому числі і на кафедрі, що здійснює підготовку аспіранта, та темою дисертаційного дослідження. Разом з керівником аспірант визначає дисципліну і тему, за якою він повинен провести аудиторні заняття для студентів очного або заочного відділення.

У ході проходження практики аспірант повинен:

- вивчити законодавчу базу організації вищої освіти в Україні;
  - ознайомитися з нормативним забезпеченням діяльності освітніх установ вищої освіти, включаючи документи КНТЕУ;
  - ознайомитися із сучасною літературою з питань організації освітнього процесу, що відбиває ступінь вивчення проблеми в Україні і за кордоном;
  - ознайомлення зі структурою освітнього процесу у КНТЕУ і правилами ведення викладачем звітної документації;
  - вивчити зміст, форми, напрямки діяльності кафедри (документи планування й обліку; протоколи засідання кафедри; плани і звіти викладачів; документи атестації студентів; нормативні і регламентуючі документи кафедри);
  - вивчити сучасні освітні технології;
  - вивчити учбово-методичну літературу, лабораторне і програмне забезпечення з рекомендованих дисциплін навчального плану;
  - узяти безпосередню участь у освітньому процесі, виконавши педагогічне навантаження, передбачене індивідуальним завданням;
  - ознайомлення з програмою і змістом курсів, що читаються;
  - ознайомлення з організацією і проведенням усіх форм навчальних занять (лекції, практичні, семінарські і лабораторні заняття);
  - опанувати базові навичками проведення лекційних і семінарських (практичних) занять, а також здійснення контролю й оцінки знань студентів; вивчити інноваційні методи активного навчання, на прикладі діяльності кафедри;
  - підготувати і провести семінарські (практичні) заняття за однією з дисциплін спеціальності;
  - розробити і погодити з керівником методичне забезпечення занять, що включає обґрунтування актуальності теми заняття, її зв'язок з попередніми темами курсу, основні теоретичні положення теми, перелік питань, розглянутих на практичних заняттях, методичні вказівки до вивчення кожного питання теми, перелік контрольних питань для студентів, задачі, тести і т.п., що відносяться до досліджуваних питань. Крім того, повинен бути представлений список літератури, що рекомендується, до кожного розділу теми із вказівкою сторінок;
  - представити керівникові для рецензування в письмовому виді конспект лекції і план проведення семінарського (практичного) заняття з відповідним методичним забезпеченням;
  - здійснити науково-методичний аналіз проведених занять.
- У процесі практики аспіранти беруть участь у всіх видах педагогічної й організаційної роботи кафедри.

7. Керівництво і контроль за проходженням практики

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача випускової кафедри, за якою закріплений даний аспірант.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики (в Індивідуальному навчальному план аспіранта вказуються дати проведення занять, академічна група, тема, вид занять);

- затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування роботи аспіранта;

- визначає дисципліни, навчальні групи для проведення педагогічної практики на освітньому ступені «бакалавр» або «молодший бакалавр»;

- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчально-викладацької діяльності аспіранта;

- контролює роботу практиканта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживає заходів щодо ліквідації недоліків в організації практики;

- готує відгук про проходження практики.

8. Обов'язки керівника практики:

- разом з аспірантом формує індивідуальне завдання на практику;

- пояснює мету і завдання практики, її програму і форму звітності, основні вимоги до оформлення звіту;

- здійснює постановку задач по самостійній роботі аспірантів у період практики з видачею індивідуальних завдань, здійснює відповідну консультаційну допомогу;

- допомагає аспірантам із питань, пов'язаних із проходженням практики й оформленням звіту;

- визначає обсяг і характер навчальних доручень аспіранта;

- консультує з питань структури і змісту навчальних занять, і затверджує план заняття;

- консультує з питань підбору і підготовки методичного забезпечення.

Завдання формується керівником практики, виходячи з цілей практики з урахуванням специфіки підготовки аспіранта за основною освітньо-науковою програмою. Завдання є підставою для підготовки індивідуального навчального плану аспіранта по виконанню програми практики.

9. Обов'язки аспіранта.

Протягом педагогічної практики аспірант зобов'язаний:

- ретельно дотримуватися встановлених термінів практики;

- виконувати програму практики відповідно до календарного плану;

- регулярно зустрічатися з керівником практики, повідомляти про поточну

роботу і про результати роботи навчальної групи;

- у визначений термін підготувати і захистити звіт про педагогічну практику.

Педагогічна практика вважається завершеною за умови виконання аспірантом усіх вимог програми практики.

10. Підведення підсумків. Порядок оформлення звіту з педагогічної практики.

За результатами проходження педагогічної практики аспірантом складається звіт (за формою, що додається), що містить період проходження, загальний обсяг годин; сітку занять (дати проведення, академічна група, тема, вид занять); відгук наукового керівника про проходження практики, провідного викладача; відзиви членів кафедри щодо проведеного відкритого заняття; витяг з протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження звіту.

Звіт та протокол засідання відповідної кафедри про його затвердження подаються аспірантом до відділу аспірантури і докторантури до завершення другого року навчання.

Зазначена документація зберігається в Особовій справі аспіранта і розглядається під час його атестації.

Завідувач кафедри несе особисту відповідальність за недотримання вищезазначених вимог щодо організації і проходження педагогічної практики аспірантів.

11. Навчально-методичне і бібліографічне забезпечення

При проходженні педагогічної практики аспіранти використовують основну і додаткову літературу, рекомендовану науковим керівником для вивчення конкретної навчальної дисципліни і відбиту в програмі навчальної дисципліни, яка викладається. Крім того, керівник практики може рекомендувати аспірантові ознайомитися з додатковими матеріалами методичного характеру.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Законодавчо-нормативні акти

Закони

1. Закон України "[Про вищу освіту](#)"
2. Закон України "[Про ліцензування певних видів господарської діяльності](#)"
3. Закон України "[Про освіту](#)"

Накази

1. Наказ МОНУ №847 від 24.12.2003 р. "[Про затвердження Ліцензійних умов надання освітніх послуг, Порядку здійснення контролю за дотриманням ліцензійних умов надання освітніх послуг, Положення про експертну](#)"

[комісію та порядок проведення ліцензійної експертизи та Типового положення про регіональну експертну раду з питань ліцензування та атестації навчальних закладів"](#)

2. Наказ МОУ №161 від 02.06.1993 р. "[Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах"](#)
3. Наказ МОНМСУ від 13.06.2012 р. №689 "[Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу"](#)
4. Наказ МОНУ №450 від 07.08.2002 р. "[Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів"](#)
5. Наказ МОНУ №384 від 29.03.2012 р. "[Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації"](#)

Постанови

1. Постанова КМУ від 8 серпня 2007 р. №1019 "[Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг"](#)
2. Постанова КМУ від 9 серпня 2001 р. №978 "[Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах"](#)
3. Постанова КМУ від 10 серпня 2011 р. №865 "[Про внесення змін до Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг"](#)
4. Постанова КМУ від 12 лютого 1996 р. №200 "[Про ліцензування, атестацію та акредитацію навчальних закладів"](#)
5. Постанова КМУ №1260 від 12.11.1997 року "[Про документи про освіту та вчені звання"](#)
6. Постанова КМУ від 17 серпня 2002 р. №1134 "[Про затвердження нормативів чисельності студентів \(курсантів\), аспірантів \(ад'юнктів\), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності"](#)
7. Постанова КМУ від 29 серпня 2003 р. №1380 "[Про ліцензування освітніх послуг"](#)

Основний

1. *Артемова Л.В.* Педагогіка і методика вищої школи. - К.: Кондор, 2008. - 272 с.
2. *Вітвицька С.С.* Основи педагогіки вищої школи: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 221 с.

3. *Вітвицька С.С.* Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студ. магістратури. – К.: Освіта, 2005. – 396 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 486 с.
5. *Марушкевич А.А.* Педагогіка вищої школи. - К.: Логос, 2006. – 215с.
6. Мороз О.Г., Падалка О.С., Юрченко В.І. Педагогіка і психологія вищої школи. – К.: НПУ, 2003. – 267 с.
7. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - Київ: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
8. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т. І. Туркот. - К.: Кондор, 2011. - 628 с.
9. *Фіцула М.М.* Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. – К.: «Академвидав», 2007. – 352 с.

Додатковий

1. *Авдєєва І.М., Мельникова І.М.* Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академгрупи. – К., 2007. – 304 с.
2. Барбашова І.А. Дидактика: навч. посібник для студ. ВНЗ / І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 228с.
3. Барбашова І.А. Загальні основи педагогіки: навч. посібник для студ. ВНЗ / І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 126с.
4. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Либідь, 2005. – 252с.
5. Болонський процес: Документи/ Укладачі З.І. Тимошенко, А.М. Греков, Ю.А. Гамон, Ю.І. Полеха. – К.: Вид.-во Європ. ун.-ту, 2004. – 169 с.
6. Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід (Дидактичний аспект). - Х.: Скорпіон, 2000. - 120 с.
7. Виховна робота зі студентською молоддю . Навч. посібник. – Одеса, 2006. – 288 с.
8. *Гончаренко С.У.* Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
9. Горбенко А.О., Мамасуев А.В. Система інтенсивного обучения в высших учебных заведениях. Теория и практика. – М.: Наука, 2015. - 240 с.
10. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навч. пос. / Р.С.Гуревич, М.Ю.Кадемія, Л.С.Шевченко ; за ред. Р.С.Гуревича. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. – 348 с.
11. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. - К.: Світ, 2004. – 147 с.
12. Дроздова І.П. Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти : навч. посіб. – Харків: ХНАМГ, 2008.
13. Ельбрехт О.М. Педагогіка вищої школи: Модульний лекційно-практичний курс. – К.: Вид.-во Європ.-кого ун.-ту, 2005. – 80 с.

14. Жорнова О. І. Організаційні засади управління вищим навчальним закладом : навч.-метод. посіб. – К. : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2011.
15. Кадемія М.Ю. Використання сервісів соціальних медіа в навчальному процесі ВНЗ : Блоги, Веб-квести, Блог-квести: навч. пос. / М.Ю. Кадемія. – Вінниця : ТОВ фірма «Ландо», 2013. – 198с.
16. Коджаспирова Г.М. Технические средства обучения и методика их использования: учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / Г.М. Коджаспирова, К.В. Петров. – М.: Академия, 2007. – 352 с.
17. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О.В.Малихін, І.Г.Павленко, О.О.Лаврентьєва, Г.І.Матукова. - Кривий Ріг: КДПУ, 2010. - 270 с.
18. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. /А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І.Сидоренка. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”, 2003.–144с.
19. Мороз І.В. Педагогічні умови запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. – К.: Освіта України, 2005. – 278 с.
20. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 232 с.
21. Основні засади розвитку вищої освіти в контексті Болонського процесу: Документи і матеріали / Упоряд. Степко М.Ф. та ін. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2005. – 188 с.
22. *Освітні технології: Навч. - метод. посіб./* За загал. ред. О.М. Пехоти. - К.: А.С.К., 2001. - 256 с.
23. Панина Т.С., Вавилова Л.Н. Современные способы активизации обучения. – М.: Академия, 2007. – 176 с.
24. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник /За ред. З.Н. Курлянд. – К.: Знання, 2005. – 399 с.
25. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч. посіб./ Упоряд.: І.А. Зязюн, Н.Г. Базилевич та ін. – К.: Вища школа, 2006. – 606с.
26. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А. Зязюна. - К.: Вища школа, 2004. – 422с.
27. Преподаватель вуза: технология и организация деятельности: Учеб. пособий / Под ред. д-ра экон. наук, проф. С.Д.Резника. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 389с.
28. Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: От деятельности к личности: учеб. пособие для студ. учреждений высш. образования — 6е изд., испр. — М.: Издательский центр «Академия», 2014. - 400 с.
29. Хуторской А.В. Современная дидактика : учебное пос. / А.В. Хуторской. – 2-е изд. перераб. – М. : Высш. шк., 2007. – 639 с.
30. Шарипов Ф.В. Педагогика и психология высшей школы: учебное пособие [электронный ресурс]. – М.: Логос, Новая университетская библиотека. 2012 - 444 с.
31. *Слієпкань З.І.* Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. – К.: НПУ, 2005. – 210 с.

32. Сучасні тренінгові технології навчання ведення бізнесу: Навчально-метод. посібник: У 6-ти кн. - Кн.1. Технологія підготовки і проведення тренінгів. – К: КНЕУ, 2001. - 117 с.

33. Трайнев В.А. Деловые игры в учебном процессе: Методология разработки и практика проведения. - М.: Изд. Дом «Дашков и К»: МАН ИПТ, 2002. - 380 с.

Интернет-ресурси.

1. Гуманізація навчально-виховного процесу. Збірник наукових праць. Електронний доступ: http://www.intellect-invest.org.ua/content/userfiles/files/gnvp/GNVP_55-2.pdf

2. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Електронний доступ: http://elibrary.kubg.edu.ua/4280/1/Kozak_LV_Doslidjennya_innov_mod_2014.pdf

3. Інноваційні технології у вищій школі. Бібліографічний список літератури. Електронний доступ: http://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=88&ved=0CEQQFjAHOFA&url=http%3A%2F%2Fwww.chnpu.edu.ua%2Flib%2Fdoc%2Finnovac_text.rtf&ei=z4u-VP2MNov_UNOt6gI&usg=AFQjCNEQjtFdC3DSWumd1Gm7d-G7M-Dl8g

4. Контроль знань як необхідна складова навчального процесу. Кузнецова І.А. Електронний доступ: http://eetecs.kdu.edu.ua/2013_04/EETECs2013_0402.pdf

5. Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти: навчальний посібник. Дроздова І. П. Електронний доступ: <http://www.twirpx.com/file/127704/>

6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Електронний доступ: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=%20Soc_Gum/Vchu/N145/N145p025-028.pdf

7. Наукова періодика з питань педагогіки та психології. Електронний доступ: <http://library.uipa.edu.ua/engineers-pedagogik/periodika-z-pitan-pedagogiki-ta-psikhologiji.html>

8. Науково-методичне забезпечення навчального процесу у вищій школі: усталені нормативи та сучасні вимоги. Жорнова О., Жорнова О. Електронний доступ: https://www.google.com.ua/?gfe_rd=cr&ei=Gi-

9. Основи дидактики. Чайка В.М. Електронний доступ: <http://westudents.com.ua/knigi/340-osnovi-didaktiki-chayka-vm.html>

10. Основи педагогічної техніки. Пихтіна Н.П. Електронний доступ: <http://westudents.com.ua/knigi/342-osnovi-pedagogchno-tehnki-pihtna-np.html>

14. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Електронний доступ: http://pidruchniki.com/10981205/pedagogika/pedagogichniy_menedzhment_suchasna_teoriya_upravlinnya_osvitoyu

11. Педагогіка вищої школи: конспект лекцій. Електронний доступ: http://pidruchniki.com/19991130/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli

12. Педагогіка вищої школи. Курлянд З.Н. Електронний доступ: <http://westudents.com.ua/knigi/350-pedagogka-vischo-shkoli-kurlyand-zn.html>
13. Педагогіка вищої школи Навчальний посібник / Кузьмінський А.І. Електронний доступ: <http://pulib.if.ua/book/219>
14. Педагогіка вищої школи. Ортинський В.Л. Електронний доступ: <http://westudents.com.ua/knigi/351-pedagogka-vischo-shkoli-ortinskiy-vl.html>
15. Педагогіка вищої школи. Педагогічна бібліотека. http://pedlib.com.ua/category/pedagogika_vyshhoi_shkoly.htm
16. Педагогіка вищої школи. Туркот Т.І. Електронний доступ: <http://westudents.com.ua/knigi/352-pedagogka-vischo-shkoli-turkot-tl.html>
17. Педагогічне спілкування. Комунікативна атака. Електронний доступ: <http://osvita.ua/school/theory/957/>
18. Педагогічне спілкування як творчий процес. Кащенко І. П. Електронний доступ: <http://teacher.at.ua/publ/19-1-0-512>
19. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. Електронний доступ: <http://www.info-library.com.ua/books-text-4050.html>
20. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: Навч. посіб. / За ред. М. В. Артюшиної, О. М. Котикової, Г. М. Романової. Електронний доступ: <http://ruh.znaimo.com.ua/index-18181.html>
21. Стили педагогічного спілкування. Зінченко В. Електронний доступ: <http://osvita.ua/school/method/teacher/3510/>
22. Сучасні психолого-педагогічні тенденції розвитку освіти у вищих навчальних закладах України. Збірник наукових праць. Електронний доступ: <http://www.twirpx.com/file/1016248/>
23. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі. Пятакова Г.П., Заячківська Н.М. Електронний доступ: http://tourlib.net/books_others/pedtehnol1.htm
24. Технології та методи навчання у сучасній вищій школі. Електронний доступ: http://pidruchniki.com/19930625/pedagogika/tehnologiyi_metodi_navchannya_suchasniy_vischiy_shkoli

Київський національний торговельно-економічний університет

Звіт
з педагогічної практики

аспіранта

(кафедра)

(спеціальність)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Декан факультету _____ (прізвище, ініціали)
(підпис)

Завідувач кафедри _____ (прізвище, ініціали)
(підпис)

Науковий керівник: П.І.Б.

Період проходження: день/місяць – день/місяць рік

Загальний обсяг годин:

План проходження практики

Зміст роботи	День				
	1	2	3	4	5
Перший тиждень					
Складання індивідуального плану проходження практики					
Знайомство з організацією навчально-виховного процесу кафедри					
Відвідування аудиторних занять викладачів кафедри					
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка					
Самостійне проведення навчальних занять					
Другий тиждень					
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка					
Самостійне проведення навчальних занять					
Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів					
Індивідуальна робота зі студентами					
Третій тиждень					
Підготовка звіту про педагогічну практику					

Стислий опис змісту педагогічної практики

1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу.
2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів університету та його відокремлених структурних підрозділів під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять у присутності провідного викладача), самоаналіз.

Проведені заняття

Дата і час проведення	Академічна група	Тема заняття	Вид занять

5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів.
6. Індивідуальна робота зі студентами.

Дата _____

Підпис _____

